

Nader onderzoek vleermuizen

Schermerhoek 509 Capelle aan den IJssel, Zuid-Holland

Concept

Opdrachtgever

Aveco de Bondt
Gondel 1
1186 MJ Amstelveen

Opdrachtnemer

Ecosprong
Vogelsberg 18B
6026ED Maarheeze

T +31 (0)85 004 33 02
E info@ecosprong.nl
I www.ecosprong.nl

Projectgegevens

Projectnummer 22029
Rapportnummer EvdP_NO_22029
Datum 1 september 2023
Opgesteld door E. van der Pluijm

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doel.....	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Het project.....	3
2.1	Huidige situatie.....	3
2.2	Beoogde ontwikkeling	4
3	Onderzoeksmethode.....	5
3.1	Vleermuizen.....	5
3.2	Overige soorten	6
4	Resultaten	7
4.1	Vleermuizen.....	7
4.2	Overige soorten	9
5	Effectenbeoordeling.....	10
5.1	Effecten.....	10
5.2	Toetsing Wet natuurbescherming	10
6	Conclusie	12
	Bronnen.....	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Aveco de Bondt heeft Ecosprong een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd voor de voorgenomen sloopwerkzaamheden aan de Schermerhoek 509 te Capelle aan den IJssel (provincie Zuid-Holland). Deze ingrepen zijn middels een quickscan flora en fauna (van der Pluijm, 2022) getoetst of deze mogelijk negatieve effecten hebben op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland. In tabel 1 zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

Tabel 1.1 Samenvatting quickscan flora en fauna soortbescherming project Schermer

Soort(groep)	Waargenomen/ te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb	Vervolgstappen/ maatregelen
Vaatplanten	Geen	-	-	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Geen	-	-	-	-
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger	Verblijfplaats binnen het plangebied	Mogelijk	Artikel 3.5	Nader onderzoek verblijfplaatsen binnen het plangebied
	Diverse soorten	Foerageergebied in de omgeving	Mogelijk	-	Uitstraling van verlichting naar de omgeving buiten het plangebied voorkomen
	Diverse soorten	Vliegroute			
Amfibieën	Geen	-	-	-	-
Reptielen	Geen	-	-	-	-
Vissen	Geen	-	-	-	-
Broedvogels	Categorie 1 t/m 4	-	-	-	-
	Categorie 5	-	-	-	-
	Overige soorten: o.a. houtduif	Nestplaatsen in de omgeving	-	-	Werkzaamheden nabij bomen starten buiten broedseizoen
Vlinders en libellen	Geen	-	-	-	-
Overige soorten	Geen	-	-	-	-

Uit de quickscan is gebleken dat met de voorziene sloopwerkzaamheden effecten op vleermuizen niet op voorhand zijn uit te sluiten. Pas als het exacte gebruik van het plangebied door deze soort bekend is, kan worden bepaald of er sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Door middel van een nader onderzoek naar vleermuizen kan vastgesteld worden of het plangebied een functie heeft voor deze soort en of deze

aangetast worden door de werkzaamheden. Op basis van de resultaten van het onderzoek kan worden bepaald of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Deze rapportage beschrijft de methode en de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen en verwoordt of met de voorziene gebiedsontwikkeling sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Door middel van het nader onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig?
- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op de bovengenoemde vaste rust- en verblijfplaatsen?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

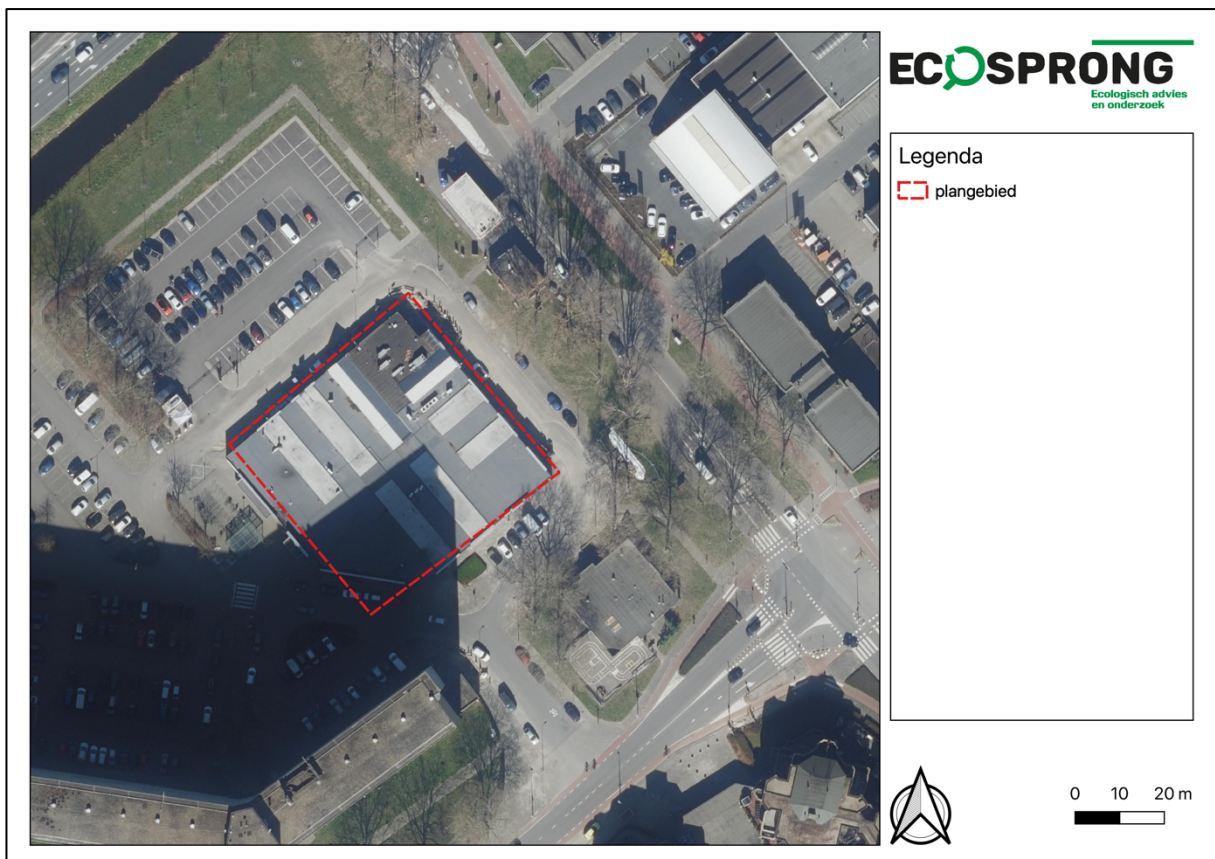
1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige situatie van het plangebied en de geplande ingrepen. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. In hoofdstuk 5 zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten en getoetst aan de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 6 volgt de conclusie. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen.

2 Het project

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt tussen de Schermerhoek, Oosterlengte en Abram v. Rijckevorselweg in Capelle aan den IJssel. Aan de zuidzijde en noordoostzijde wordt het gebied begrensd door wegen, een aantal bomen en bebouwing. In het noordwesten ligt direct naast het plangebied een watergang en een verruigd talud. Afbeelding 2.1 geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto met het plangebied te Capelle aan den IJssel

Het plangebied bestaat uit één gebouw, parkeerterreinen, verharding, een intensief onderhouden grasstrook en bomen. Het gebouw bestaat uit stenen muren en heeft grotendeels een plat dak. Het gebouw wordt door een Lidl en een chinees restaurant gebruikt. De verharding wordt als rijbaan, parkeerterrein en trottoir gebruikt. In het noorden en westen van het plangebied zijn ook bomen aanwezig. De noordelijke bomen vormen een rij van jonge aanplant. In het westen zijn een aantal grote platanen aanwezig.

2.2 Beoogde ontwikkeling

De voorgenomen ingreep bestaat uit het amoveren van de bestaande bebouwing en het kappen van een aantal bomen. Daarna wordt het terrein bouwrijpe gemaakt en heringedeeld. Op het terrein wordt een nieuw gebouw gerealiseerd voor de Lidl. Op verschillende plaatsen worden nieuwe bomen gepland.

3 Onderzoeksmethode

Dit hoofdstuk beschrijft de onderzoeksmethode van het uitgevoerd nader onderzoek. Beschreven wordt voor welke soorten nader onderzoek is uitgevoerd, welke onderzoekprotocollen gehanteerd zijn en welke dagen en onder welke weersomstandigheden het onderzoek is uitgevoerd.

3.1 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Op basis van de aanwezige potenties voor gebouwbewonende vleermuizen is het onderzoek afgestemd op algemeen voorkomende gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Om de gebruiksfuncties van het plangebied als kraam-, zomer-, paar- en (kleine)winterverblijfplaats vast te stellen dan wel uit te sluiten zijn verschillende veldbezoeken uitgevoerd in de periode van mei tot oktober.

Tijdens de inventarisaties is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Batlogger M2 en Echo Meter Touch Pro) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt voor mensen. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen, is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopkomst, waarbij tijdens het onderzoek in het voorjaar een ochtend- en twee avondrondes zijn uitgevoerd ten behoeve van de gewone, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. In deze periode is per onderzoek ronde minimaal twee en een half uur geïnventariseerd. In het najaar zijn twee onderzoeksrondes uitgevoerd ten behoeve van paarverblijfplaatsen. De avondbezoeken in het voorjaar zijn uitgevoerd door twee personen waarbij gebruik is gemaakt van zichtlijnen om de gehele locatie goed te overzien. Het ochtendbezoek in het voorjaar is door 1 persoon uitgevoerd. De bezoeken in het najaar zijn uitgevoerd door één persoon. Aan de hand hiervan zijn de posities van de onderzoekers tijdens de inventarisaties bepaald. In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde onderzoeksrondes.

Tabel 3.1 Overzicht uitgevoerde veldbezoeken en specificaties. Onderzoekers betreffen E.M.N. van der Pluijm, J. van der Pluijm en P. Nijs

Datum	Tijd	Onderzoek	Temperatuur	Windkracht	bewolking
24-08-2022	00:00 – 02:00	Paar- en winterverblijven	16	2	1/8
03-09-2022	00:00 – 02:00	Paar- en winterverblijven	12	3	4/8
23-09-2022	21:00 – 23:00	Paarverblijven	13	3	4/8
18-05-2023	21:28 – 00:04	Zomer- en kraamverblijven	12	1	1/8

07-06-2023	21:55 – 00:25	Zomer- en kraamverblijven	16	2	3/8
26-06-2023	03:15 – 05:45	Zomer- en kraamverblijven	16	3	2/8

3.2 Overige soorten

Tijdens de veldrondes is tevens gelet op overige aanwezige (beschermde) soorten. Waarnemingen van deze soorten worden, indien relevant voor de beoogde ontwikkeling en het projectgebied in het volgende hoofdstuk beschreven.

4 Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het uitgevoerd nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen. Per gebruiksfunctie worden de resultaten besproken. In dit hoofdstuk wordt de eerste vraag van de doelstelling beantwoord:

- Zijn in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aanwezig?

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Paar- en winterverblijven

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het onderzoek naar paar- en winterverblijfplaatsen zijn geen verblijfplaatsen of territoria van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied.

Daarnaast was het opvallend rustig. Het eerste bezoek zijn helemaal geen vleermuizen waargenomen. De tweede en derde inventarisatie zijn in totaal 2-3 vleermuizen passerend waargenomen.

4.1.2 Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Binnen het plangebied is 1 zomerverblijfplaatsen van 2 individuen gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze bevinden zich in de noordelijke gevel van het pand, onder de dakrand. In onderstaande tabel, afbeelding 4.1 en afbeelding 4.2 is de aangetroffen verblijfplaats weergegeven.

Tijdens de onderzoeken zijn binnen en rondom het plangebied voornamelijk gewone dwergvleermuizen waargenomen. Gedurende het bezoek op 26 juni is 1 passerende rosse vleermuis gehoord. Naast de aangetroffen verblijfplaats zijn 1-2 foeragerende en 3-4 passerende vleermuizen waargenomen. Er zijn geen kraamverblijfplaatsen aangetroffen tijdens de onderzoeken.

Tabel 4.1 Aangetroffen verblijfplaats binnen (nr. 1) het plangebied te Capelle aan den IJssel

Nummer	Type verblijf	Aantal	Locatie
1	Zomerverblijf	2 gewone dwergvleermuizen	Onder dakrand op de noordelijke gevel. Links naast het laden/lossen.

Afbeelding 4.1 Aangetroffen zomerverblijfplaatsen (groene diamantvorml, 1) binnen het plangebied en overige waarnemingen rondom het plangebied te Capelle aan den IJssel.

Afbeelding 4.2 Locaties van de aangetroffen zomerverblijfplaatsen (rood) binnen het plangebied.

4.2 Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken zijn geen overige beschermde soorten waargenomen.

5 Effectenbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft of de ingreep zoals beschreven in hoofdstuk 2 leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De resultaten van het nader onderzoek (hoofdstuk 4) worden getoetst aan de verboden zoals genoemd in de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk worden de tweede, derde en vierde vraag van de doelstelling beantwoord:

- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

5.1 Effecten

In de te slopen bebouwing is 1 zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaats bevindt zich onder de dakrand in de noordelijke gevel van het gebouw. De sloop zal dan ook leiden tot aantasting en het verdwijnen van de zomerverblijfplaats.

5.2 Toetsing Wet natuurbescherming

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn, waardoor de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 Wet natuurbescherming (box 1) van toepassing zijn op de zomerverblijfplaats (tabel 4.1). De sloop van het gebouw en daarmee het verstoren en vernietigen van de zomerverblijfplaats is in strijd met artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet natuurbescherming.

Voor het vernietigen en het verstoren van de zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, lid 2 en lid 4) is een ontheffing op de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing is het noodzakelijk dat de gebruiksfunctie, een zomerverblijfplaats, gewaarborgd wordt. Dit kan door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een activiteitenplan en middels een ontheffingsaanvraag ter goedkeuring te worden voorgelegd bij het bevoegd gezag; Omgevingsdienst Haaglanden.

Het opzettelijk doden van individuen van gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, lid 1) dienen voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Deze maatregelen dienen effectief bewezen te zijn, zoals het werken buiten de kwetsbare periode en het ongeschikt maken van de verblijfplaats vooruitlopend op de werkzaamheden.

Box 1 Verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

- Artikel 3.5** Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

6 Conclusie

In opdracht van Aveco de Bondt, heeft Ecosprong een nader onderzoek uitgevoerd naar gebouwbewonende vleermuizen aan de Schermerhoek 509 te Capelle aan den IJssel (gemeente Capelle aan den IJssel, provincie Zuid-Holland). In tabel 6.1 worden de conclusies van dit nader onderzoek weergegeven.

Tabel 6.1 Conclusie nader onderzoek vleermuizen van Schermerhoek 509 te Capelle aan den IJssel. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 5 gelezen te worden.

Soort	Waargenomen	Functie	Effect op soort	Verbods-bepalingen Wnb	Maatregelen / vervolgstappen
Gewone dwergvleermuis	Ja	1 zomerverblijfplaats van 2 individuen	Ja	Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4	Aanvragen ontheffing Wet natuurbescherming, treffen mitigerende en compenserende maatregelen

Bronnen

BIJ12 (2017) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0

Netwerk Groene Bureaus, 2021. Vleermuisprotocol 2021. Netwerk Groene Bureaus, Odijk.

Schutgens, E. 2022. *Quickscan flora en fauna Schermerhoek te Capelle aan den IJssel*. Altena ecologie, Hank